

memento

■ Foarte nimerită apariția Operei lui Pavel Dan. Editura pentru literatură a realizat un lucru util publicându-le, iar Cornel Regman un meritoriu act de valorificare critică și istoric-literară îngrijindu-se de buna punere în lumină a textelor rămase de la acest mare scriitor, răpus prematur. (Seria „Scriitori români“.)

cartea

Cel mai mare teatru din țara noastră, teatrul artiștilor amatori, se află într-un ceas important al activității sale: fazele regională și finală ale Concursului biennial de teatru Ion Luca Caragiale. Duminică s-au întâlnit în numeroase reședințe de regiuni cele mai bune echipe de la orașe și sate. Repertoriul mai interesant, mai variat, criteriile mai exigente de selecție ne fac să bănuim că finala concursului, urmată de decernarea premiilor — în luna de cembre — va fi o adevărată trecere în revistă a marelui rezervor

de talente care e mișcarea de amatori.

■ Un succes notabil al Editurii tineretului este, în domeniul prozei, romanul cu aer de fabulă și parabolă *Călușul cel bun* de Vasile Rebreanu.

■ Harnicul Teodor Virgolici este din nou prezent în librării cu un bun volum de istoric literar. Sint analizați în cartea sa (cum arată și titlul) *Doi nuvelisti*: Em. Gîrleanu și I. A. Bassarabescu (Editura pentru literatură). E o carte utilă pentru cunoașterea mai amplă a celor doi scriitori.

■ De reținut în colecția „Cutezătorii” cartea lui Leonida Neam-

■ La Muzeul de artă: retrospectiva Șirato. Nu o expoziție exhaustivă, ci o selecție care valorifică aportul său original și de actual interes artistic. Ostil impresionismului care spulberă forma în atmosfera luministică, dar năzuind și el la o pictură creată prin lumină, Șirato ajunge să construiască formele din mase colorate în care e încorporată lumina și care delimitează lucrurile prin consistența volumelor cromatice. Obiectul acestei picturi e nu un obiect luminat, ci unul luminos, sursă activă de irradiații. Roșul dus la incandescență din „Circiumărese” și „Balerine”, galbe-

nul și oranjul din florile pe fond negru, albul caselor din peisaje sînt experiențele acestei alchimii picturale aplicate la evocarea realității. În anticamera sălii de culoare, o colecție de pamflete grafice apărute în presa democratică dinaintea războiului trecut, împotriva politicii de aspirare socială. S-ar fi convenit să se prezinte, în vitrine, tipărituri de teorie, critică și confesiune artistică, scrise cu o importanță seriozitate de acest pictor lucid.

■ Galeriele de artă din Căminul Victoriei. Paul Gherasim: pictură abstractă pe motive de geologie lirică. Sînt realmente expresive

prin persuasiunea melodică a formelor ondulate și a tonurilor calde, cele 2-3 pinze închinat ferilității, purtînd aluzii cromatice la rodul de poame și poeme al pămîntului; precum și evocarea nostalgic „arheologică” a solului fecund în amintiri.

plastică

Mihail Șolohov

■ În coeditare a apărut valoarea lucrare a lui Florea Bobu Florescu despre monumentul de la Adamclisi. Editori: Editura Academiei Republicii Socialiste România și Rudolf Habelt Verlag din Bonn. Titlul în traducerea germană: *Das Siegesdenkmal von Adamklissi* (Monumentul victoriei de la Adamclisi).

■ Decernarea Premiului Nobel pentru literatură pe anul 1965 prozatorului sovietic Mihail Șolohov încununează o strălucită operă care a îmbogățit patrimoniul culturii universale.

■ Pasionantă cartea lui Alexandru Niculescu despre *Individualitatea limbii române între limbile române*; la baza ei stau o seamă de contribuții gramaticale în acest sens (Editura științifică).

■ De asemenea pasionante *Însemnările de călătorie* ale lui Pytheas, prezentate și comentate de Ferdinand Lallemand și traduse de Anca Balaci. E o întoarcere în timp (cu vreo 2400 de ani în urmă), agreabilă.

de talente care e mișcarea de amatori.

■ Dramaturgia lui Victor Eftimiu. În ultimii ani din creația teatrală a lui Victor Eftimiu s-au ales (din păcate!) cu precădere feerile — cu osebire „înșirte mărgărite” — omîndu-se comedile sale satirice, dramele, piesele istorice. Un teatru de provincie se arată

intreprinzător: Teatrul de stat din Botosani a prezentat în premieră **OMUL CARE A VĂZUT MOARTEA**. Sperăm cu această ocazie că noua stagiune va prileji și acestui teatru spectacole de calitate, dincolo de un anumit nivel „mic provincial” cu care ne-a cam obișnuit.

■ Deschidere de stagiune la Cluj. I. Motto și Melania Ursu sînt cei doi interpreți principali ai piesei **NU SINT TURNUL EIFFEL** de Ecaterina Oproiu. Două interpretări poetice, tineresti, optimiste. Remarcabil prin lirica sim-

bolului decorul lui Mircea Matca-boji. Regizarea acestui interesant spectacol, de bun augur la o deschidere de stagiune: Sorana Coroamă.

■ 40 de ani de teatru a împlinit artista emerită Margit Kőszegi de la Teatrul de stat din Tg. Mureș, creatoare a unei bogate suite de roluri, diverse ca substanță dramatică, pe această scenă. Sărbătorirea artistei a coincis cu premiера pe țară a piesei **RĂDĂCINI** de A. Wesker — unul din cunoscuții dramaturgi englezi supra-numiți „furișți”, datorită poziției

lor realist critice. Piesa se repetă în momentul de față și la Teatrul „Barbu Delavrancea” din București.

■ Au început școlile. De mulțor. Pe cînd vor începe și noile spectacole la Teatrul de copii „Ion Creangă”?

■ 6 din 24. Am făcut pentru dumneavoastră o mică statistică. Din 24 de spectacole reprezentate în această săptămînă pe scenele bucureștene, numai 6 sînt comedii. În rest, 18 drame. Este sigur că acest raport nu oglindește de loc dorințele publicului nostru.

teatru

DUMINICĂ 24 OCTOMBRIE. Sport (gimnastică: U.R.S.S., Japonia, transmisiile de la Moscova) și Muzică (Luky Marinescu, frații Mentzel — formația Valențiu Grigorescu). Referindu-ne la unele emisiuni trecute: de calitate spectacolului sportiv propriu-zis, răspund jucătorii și antrenorii respectivelor cluburi; de calitatea suplimentului muzical (inclusiv prezentarea lui) răspunde televiziunea. ■ După roșia emisiune de varietăți „Cu mască și... fără mască” (mai puțin concursul fulger transformat din nou — s-a mai petrecut o dată acest fenomen — într-un penibil bilci cu tocmală, stilouri și ceasuri) ni se promit niște *Melodii în... premieră!* cu cîteva nume de apreciați

Ilina Cerbacev

solisti: Ilina Cerbacev, Aurelian Andreescu, Dan Spătaru și cîntăreața franceză Maya Casablanca. Acompaniază „nervosul” Al. Imre cu orchestra „Electrocord” (20.00).

LUNI 25 OCTOMBRIE. Prima emisiune *Colecții și colecționari* (monede) ne îndeamnă s-o vedem și pe cea de-a doua (ilustrate) (20.00) ■ Cîteva specialiști (la o masă rotundă) și cîteva spectatori (intervievați-fulger) despre cîteva premiere teatrale recente: emisiunea *Gong!* (20.30) ■ Cunoscutul și apreciatul organist Horst Gehan și un cvintet de coarde ne oferă o seară de muzică preclasică (21.30).

MIERCURI 27 OCTOMBRIE. O nouă prezentare a actualității cinematografice: *Sevente* (20.00) ■

Aproape uitat, ciclul *Teatrul de-a lungul veacurilor* este rolul cu „dramaturgi ai secolului al XIX-lea — Balzac, Augier, Courtenline” (20.55).

JOI 28 OCTOMBRIE. Pentru noi, femeile la a doua emisiune. V-o recomandăm, cu atât mai mult cu cît ni se promit și niște surprize (20.00) ■ O emisiune deosebit de atractivă: *Fantezie mu-*

zical-coregrafică; evoluția pe lucul gheții a unui ansamblu de balet din Uniunea Sovietică (21.00)

■ Ascultați-o pe soprana poloneză Krystyna Jamroz (22.30).

VINERI 29 OCTOMBRIE. Vineri, la televiziune, este o zi a rubricilor fixe. Urmăriți așadar: *Săptămîna* (20.00) ■ *Televiziunea* (21.10) ■ *Prin expoziții* (21.15) ■ În plus: un *Interviu...* pe portativ cu Gică Petrescu (21.45).

SIMBĂTĂ 30 OCTOMBRIE. „Sfîntul” (IV) — mult așteptat (de amatorii genului, evident) (21.00) ■ *Cine ride la urmă...*? un film muzical cu multe vedete ale muzicii ușoare, în regia lui Valeriu Lazarov. Să vedem ce va fi — vorba filmului —... pînă la urmă (22.00).

televiziune

■ Săptămîna aceasta trăim un senzațional eveniment al stagiunii muzicale: violonistul american *Issac Stern*, unul din primii violoniști ai lumii, la București! După recitalul din sala Palatului, el interpretează la 23 octombrie, alături de Filarmonica „George Enescu”, Concertul pentru vioară și orchestră în Re major de Beethoven. În restul programului Suita a II-a în Do major de George Enescu și Simfonia Psalmilor, pentru cor și orchestră de Igor Stravinski. Dirijor Mircea Cristescu. Dirijorul corului Filarmon-

muzica

nicii, Vasile Pîntea (sala Mare a Palatului, ora 20.00).

■ Muzica românească, simfonică și de cameră, este în zilele ce urmează în atenția principală a orchestrelor și interpretelor. La Radioteleviziune, dirijorul Emanoil Elenescu prezintă un „Festival” din lucrările compozitorilor noștri (Sigismund Toduță — Simfonia a III-a „Ovidiu”, Pascal Bentoiu — Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră și o primă audiere de Theodor Grigoriu: Poemul orchestral „Vis cosmic”. Solistă Sofia

Cosma (28 octombrie, Studioul de concert al Radioteleviziunii).

■ În sfîrșit, o surpriză și pentru iubitorii muzicii de cameră: Filarmonica organizează între 29 octombrie și 10 noiembrie „Festivalul muzicii de cameră” (primul festival), e de sperat că vor urma și altele. Primul concert reunește lucrări de Tudor Ciortea, Wilhelm Berger, Ludovic Feldman și André Jolivet, reputat compozitor francez contemporan. Interpreți: Alexandru Nicolae — flaut, Eddy Guță — oboi, Aurelian Octav

Popa — clarinet, Constantin Predeșeanu — fagot, Ion Bădănoiu — corn, Mariana Kabdebo — pian, George Popovici — violă, Alfons Capitanovici — violoncel (sala Mică a Palatului, ora 20.00).

■ Iubitorii muzicii vocale culte vor putea asculta un recital al Luciei Bercescu, acompaniată de pianista Martha Joja (arii și lieduri de la Stradella și Mozart la repertoriul romantic — Schubert, Brahms, H. Wolf, Rahmaninov, R. Strauss, Verdi, Wagner, Puccini, Bellini etc.), 27 octombrie, sala Mică a Palatului.

MARILYN. Cum s-ar spune, mai oine mai tîrziu decît niciodată; după ce am tînjit multă vreme după creațiile Marilyn Monroe, iată că avem acum în față un „film al filmelor” — fragmente din cele mai reprezentative realizări. Așa cum sînt ele strînsse și puse cap la cap, susținute de comentariul cald al cineastului Rock Hudson, imaginile devin nu numai un document, ci și un omagiu adus uneia din cele mai tulburătoare prezențe cinematografice.

CINE ESTI DUMNEATA, DOMNULE SORGE? Filmele numite „politiste” plac totdeauna. Iar cînd eroul lor este și un nume celebru, cuvîntul „plac” se dovedește a fi slab. În cazul de față, eroul este dr. Richard Sorge, cunoscutul lucrător al Ser-

viciului sovietic de informații, cel care, pentru necesitățile profesionale sale, și-a cîștigat (în 1938) renumele de „cel mai bun corpondent german din Japonia”. Realizatorul filmului: cineastul francez Yves Ciampi („Tăifun la Nagasaki”). Interpret: actorul german Thomas Holtzmann.

Recomandăm încă o dată, cu toată căldura, filmul lui J. A. Bardem **LA ORA 5 DUPĂ-AMIAZĂ**. Lumea toreadorilor văzută după și înaintea spectaculoaselor corride, niciodată în timpul acestora, cu ochii unui cineast, bun psiholog. Reîntîlnire cu o acțiură spaniolă de mare sensibilitate: Julia Guttierrez Caba („A trecut o femeie”).

Filmul românesc **CARTIERUL VESELIEI** se bucură de o fru-

moasă primire din partea spectatoilor. Destinul unor generații de muncitori dintr-un cartier bucureștean din anii ce au premers cel de-al doilea război mondial și-a găsit un bun povestitor cinematografic: regizorul Manole Marcus (coautor al scenariului, alături de Ioan Grigorescu).

Aplaudăm reprogramarea într-un cinematograful central a zgudu-

toarei opere a lui Elia Kazan **AMERICA, AMERICA**. (Mai sînt unii care n-au văzut-o.) Dar de ce în asemenea condiții, cu rulare „de la 10-20” în continuare, cînd unul vine și altul iese din sală? Filmul merită altă soartă.

Nu cumva să scăpați aceste filme: **DULCEA PASĂRE A TENERETII** (pentru Paul Newman și Geraldine Page), **CAMERA ÎN FORMĂ DE L** (pentru Leslie Caron), **ONORABILUL STANISLAS**, **AGENT SECRET** (pentru Jean Marais), **HOȚUL DE PIERȘICI** (pentru tot).

Sărăcut programul de documentare românești. Aproape că n-avem ce alege: **LECȚIE ÎN INFINIT**, **FATA DE PE SÔMEȘ**, **MUZEUL CORNEL MEDREA**, **PRIMA ZI**. Cam atît.

Thomas Holtzmann

cinema

Notă. Redacția nu-și asumă răspunderea pentru eventuale modificări de ultim moment în programarea spectacolelor.